

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 11. mal. travna 1890.

List 15.

Enciklika sv. Očeta Leona XIII o dolžnostih katoličanov.

(Konec.)

O tej priliki naj posebno opominjamo družinske očete, da naj si prizadevajo po teh predpisih svojo hišo vpravnavati in svoje otroke izrejevati. Sej v družini je podlaga za države, in po večem med domačimi stenami se goji za državo sreča ali nesreča. Zato tisti, ki hočejo države odtergati od kerščanstva, doslednje pričenjajo pri korenini in skušajo družinsko življenje okužiti. Od tega hudodelstva jih celo ta misel ne odstraši, da s tem staršem naj večo krivico delajo. Kajti po natori je staršev lastna njih pravica, svoje otroke izrejati, in ob enem njih dolžnost, za to skerbeti, da se izreja in nauk otrók zлага s poslednjim namenom, zarad kterega so od dobrotljivega Boga prejeli zarod. Zato se morajo starši prizadevati in truditi, da v tej reči odvernejo vse krivice, in se po vsaki ceni pogajati za pravico, da otroke, kakor je njih dolžnost, kerščansko izrejajo, in zlasti, da jih obvarajejo tistih nevarnih šol, kjer se je bati, da se utegnejo nalezti strupú brezbožnosti. Ako je prašanje za pošteno izrejo mladine, ni prevelik noben trud in nobeno prizadevanje. V tem oziru so mnogi katoličani res vsega občudovanja vredni, ker med raznimi narodi so z velikimi stroški in še z večjo stanovitnostjo vstanovili lastne šole za poduk mladine. Tako zveličavne zglede je treba posnemati, kjer koli okoliščine časa to primerno kažejo. Pri tem pa naj se deržé glavnega pravila, da na domači odgoji otrók je vse skozi največ ležeče. Tam, kjer se mladina v hiši staršev vterdi v redu poštenega življenja in v spolnovanji

kerščanskih čednosti, tam imajo tudi države veliko brambo za svojo varnost.

Mislimo, da s tem smo povzeli po večem vse to, kar morajo spolnovati katoličani sedanjega časa, in tudi česar se jim je varovati. — Preostaja poskerbeti še eno, in to je Vaša naloga, častiti Bratje, to je, da se ta Naš glas razširi na vse kraje, ter vsi spoznajo, kako silo potrebno je, da se res v djanji spolnuje to, kar smo obravnavali v tem pisanji. Te dolžnosti ohraniti ne more biti nadležno in težko, ker jarem Jezusov je prijeten in njegova butara je lahka. — Ako pa bi priteznosti nastajale, si bodeste prizadevali s svojo veljavo in lastnim izgledom to doseči, da se sleherni bolj živo trudi, priteznostim nepremagljivo serčnost protistaviti. Povejte jim, kar smo sami že večkrat opominjali, da so v nevarnosti naj imenitniše in potrebnije dobrote, za kterih ohranjenje ni noben trud pretežek; in da za vse terpljenje čaka toliko plačilo, kolikoršno naj večo kerščansko dopolnjeno življenje premore pridobiti. Drugoč pa, za Kristusa ne hoteti se vojskovati je toliko, kakor proti Njemu se vojskovati; in on sam priča, da bo vse tiste pred svojim nebeškim Očetom zatajil, kteri koli njega pred ljudmi nočejo spoznavati (Luk. 9, 26.)

Kar tiče Nas in Vas vse, prav zares, dokler nam je živeti, nikoli in nikakor nočemo, da bi se Naša veljava, Naš svét, Naš trud, kakor si bodi, pogrešal v tem boju. Pa tudi ni dvomiti, da s čedo in pastirji bode posebna pomoč Božja, dokler ne bode zmaga privojskovana.

Povzdignjeni s tem zaupanjem, Vam, častiljivi Bratje, duhovstvu in vsemu podložnemu ljudstvu, kot predznamnje nebeških darov in v zastavo

Naše blagovoljnosti prav iz serca podelimo v Gospodu apostoljski blagoslov.

Leon XIII, papež.

Češčenje presv. Serca Jezusovega in „zadnji časi.“

Kakor duhovni učenik Lansperg pripoveduje*) v svojem delu o življenju sv. Jederti, imela je ta svetnica nekega dne posebno prikazen Gospodovega ljubljenca, sv. Janeza apost. Povprašala ga je, kako je to, da ni on, ki je pri zadnji večerji na Sercu božjega Zveličarja slonel, ničesar pisal o češčenju božjega Serca. S. Janez ji je čudno odgovoril: „Naročeno mi je bilo, prvi Cerkvi nauk o večlovečenju Besede oznanjevati; kar pa tiče nezmerne zaklade ljubezni, kateri so skriti v Sercu Sina, si je previdnost sebi prihranila, té v zadnjih časih razodevati, ko prične ostareli svet propadati, da bi luč ljubezni, ko bo gasnila, zopet se vžgala.“

Menda ne bo graje vredno, če besede sv. evangelista o poslednjih časih nekoliko premišljujemo.

Kot „zadnji čas“, meni o. Wieser S. J., moramo sedanji čas s pravico zaznamovati. Če tudi bo Gospod čisto nepričakovano prišel: vendar ne smemo dvomiti, da bo njegov prihod s časom se strinjal, v katerem bo naša zemlja namen svoje nazočnosti spolnila, v katerem se bo do meje razvila, na katero je bil Gospod besede zapisal: „Do sem in ne dalje,“ ko bo tedaj človeštvo, kot celota, svojo zrelost doseglo. — Je-li to odveč derzna terditev, ako sloveči kerščansko misleči možje menijo, da je človeški rod stopil že v zadnjo stopnjo svojega razvoja? Tudi noben človek reči ne more, koliko časa da bo živel. Zamorejo preteči še stoletja, morebiti veliko stoletij, zamorejo še nekatere prekucije divjati zoper kristjanstvo, predno se doverši zadnji veliki odpad in se v osebi prikaže „mysterium iniquitatis,“ to je, v osebi antikrista; toliko pa je znano, da vse hiti proti zadnji razvezi, naj bi ta še toliko časa zahtevala. Če mi v tem zares raztegljivem pomenu „zadnje čase“ skušamo obratiti na prerokovanje o Jezusovem Sercu, bode-li kdo to grajal ali veljavno ugovarjal?

Knjiga knjig nas ne pušča čisto brez vse luči, ako se spolnitev časa preiskuje; posebno tri znamenja nam daje, iz katerih se povzema, kam da zvezde kažejo: Vera bo ginila v človeških sercih, kriva vera in praznoverstvo pa raslo. „Ko sin človekov zopet pride, meniš, da

bode vero našel na zemlji?“ (Luk. 18.) — Ljubezen do Boga in bližnjega bo gasnila: nasproti pa rasla ljubezen do sveta s svojim trojnim poželenjem. „Ker se nepravilnost vse-čez razliva, bo ljubezen v mnogih ugasnila.“ (Mat. 24.) — Na posled pridejo huda preganjanja zoper Cerkev, „bridkost, kakoršne ni bilo od začetka sveta do sedaj.“ (Mat. 24.)

Je-li duhoven, ki bi ne priznal nazočnosti prvega znamenja, ginjenja, pojemanje vere? V preteklih stoletjih bila je vera podlaga, na katero je bila postavljena država, križ je preobseval krone knezov v znamenje, da so zastopniki Gospodovi in branitelji sv. Cerkve, človeško društvo živelo je v kerščanskem ozračju, vsi meščanski prazniki imeli so cerkveno posvečenje, kerščanstvo je bilo, katero je napolnovalo življenje posameznih ravno tako, kakor življenje množice. Morali bi mnogo govoriti, ako bi hotli le nekoliko poznamjati nasprotje med sedanjostjo in nekdanjostjo. Morebiti se zaznamuje vse, ako se reče, da je naš čas v tajenji zašel tako daleč, kolikor je le mogoče; kajti globokeje kakor do materijalizma, grudomolstva, se vendar ne more pogrezniti: cerkev mora z vso svojo veljavo porok biti za zadnje vérske člene: vstajenje telesa, večno življenje: to je prva podlaga vseh vérskih členov. — Krivoverstvo se péha z vsemi peklenskimi močmi, da bi zavezo človeštva s Kristusom zaterlo v vseh razmerah. S posvetnim zakonom loči družine od Kristusa, loči šolo od Cerkve, napravlja državo brez Boga, in povsodi priznava vabilni glas rovarjev: „Nolumus regnare super nos — Nočemo da bi nam gospodovala Cerkev in država!“

Ako bi hotel kdo v besedo seči, da tako hudo pa vendar ni: saj si veliko boljše spoznanje in z njim tudi spoštovanje vravnava pot; to le dokazuje, da se je Gospod že z vevnico prikazal v sredi človeštva, da bi skedenj osnažil in pleve od pšenice ločil.

Res je, da k ločitvi mora priti, in pripravljati se mora; če pa kdo meni, da se bodo kar o jutranji zori boljši časi prikazali, ponočne zvéri in temne pošasti krivoverstva pa v vse kote se poskrile: Naj mu bode ta detinska nada!

Mislimo marveč, da bode treba še veliko dela, predno ločitev duhov, prav za prav, dobro v tek pride, in da ostane glavni člen v tem čiščenju pobožnost do Jezusovega Serca.

Neko izročilo pripoveduje o Longinu, kako je on ob uri, ko je Odrešenikovo Serce s svojo sulico prebodel, bil z očesno boleznijo kaznovan; dotaknil se je pa po naključbi oči z roko, katera je bila oblita s kervjo in vodo iz strani Kristu-

*) Lanspergi vita s. Gertrudis 4. 4.

sove, in ki je po sulici pritekla iz Serca Jezusovega. In glej! prizaneseno mu je bilo z dvojnimi čudežem: telesne oči so mu ozdravele in tudi njegovo dušno oko postalo je tako jasno, da je pred vsem ljudstvom spoznal: Resnično, ta je Sin božji! Zares terda je mrena na mnogih dušnih očeh, in ako se ima sneti, mora Jezusovo presv. Serce pri tem imeti svoje delo. K Jezusovemu Sercu tedaj je treba moliti za te nesrečne!

Drugo znamenje je ohlajenje, oledenje nje ljubezni. Kaj bode iz človeka, ki čeznatorne reči taji! Kako veliko ali malo je vredno vse govorjenje o priljudnosti, o tem se lahko vsak z očmi prepriča. Apostelj Juda Tadej popisuje ljudi poslednjih časov; ako se na podobi pogreša še kak potegljej za naše dni, to nič ne spremeni naših misli, sej še ne stojimo na koncu vsih reči, morebiti so še le „initia dolorum,“ začetek bridkosti, kar smo do zdaj videli. Nobena druga pobožnost pa ni tako zdravilo proti oterpnjenju serca, kakor pobožnost do Jezusovega Serca. V nobeni drugi pobožnosti se celota kerščanstva ne more tako zbrati, kakor v tej; kajti ona zbira vse žarke božje ljubezni kakor v netilni piki, da bi naše serce vnela k nasprotni ljubezni. Hitro razširjevanje serca Jezusovega pobožnosti je glasan dokaz za to, kako ta pobožnost potrebi milijonom kristjanov zadostuje in da je božje Serce resnično ognjišče, s katerega neprenehoma plamené ljubezni žarki, katere je Gospod obljubil poslednjim časom.

Kot tretje znamenje poslednje stopnje sveta dajó nam razlagavci sv. pisma preganjanja, katera bo terpela sv. kat. Cerkev. Sv. Gregorij razlaga izrek (pri Mat. 24) tako, da po mnogih stiskah, po mnogih pregrehah, ki bodo predhajale, bode naznanjevana večna stiska in večna bridkost. Ako preganjanje sv. Cerkve skoraj v vseh delih sveta že napovedujejo vsesplošnje zlo, je, se vé, težko povedati. Ko bi za poterditev tega hotli kazati na brezštevilne zlobnosti, katere Cerkvi po vseh Gospodovih deželah nastajajo, in katere razodevajo vročo jezo zoper Boga in njegovega Maziljenca, bi ne bilo zadosti izgovor, da se je to v teku časa že večkrat prigodilo; kajti sovraštvo dan danes je res kaj posebnega. To je kazala tudi Brunonova slavnost v Rimu, ki je bila pravo satansko veselje nad najgeršimi pregrehami! Ali bistroumno misleči kardinal Manning tako krivično sodi, ko misli*), da je prva stopinja približajočega preganjanja malomarnost do resnice; da to je znamenje, katero bolj gotovo ko vsako drugo kaže začetek velikega preganjanja.

Kakor je stari Rim vsako krivo vero sprejemal v svoje obzidje, tako vidimo, da kerščanskega sveta narodi v tem trenutku polagoma vse med seboj še tako nasprotne vere sprejemajo, so terpni, kakor to imenujemo. Nič več se prava razlika med resnico in krivico ene vere do druge ne spozná; vsako vero kar svoja pota hoditi pusté! To je morebiti edini mogoči red, s katerim se navidezen red obderži. Vendar je resnično žalosten stan, če deset tisoč trupov okoli jedine resnice raste, kjer se resnica samo terpi. Od tukaj do naj bolj kervavega preganjanja resnice je le en korak.

Ko je starodavni Rim dovolil vsako malikovanje po celi deržavi, bila je naposled le ena vera, katero so kot „religio“ zaznamnjevali, in bilo je le eno društvo, katero se je nepravilno imenovalo društvo. Smeli so dvanajst egiptovskih bogov moliti, ali Jupitra Kapitolina, ali boginjo „Romo“; niso pa smeli moliti Boga nebes in zemlje, niso smeli moliti Božjega Sinu. Imeli so mališka služabništva, kakor so bile: Cibela, Fortuna in Vesta, nahajale so se vsakoverstne mališke zaveze in bratovščine; pa le služabnike Boga resnice so iskali, da bi jih usmrtili; Cerkvi Kristusovi ni bil dopuščen obstoj, le ona je bila vsem preganjanjem izpostavljena. Kako se je marsikaj tega poganstva jelo ponavljati, tega nočemo ponavljati s pojasnovanjem. Ako so bili do gotovega časa lahkoverni ljudje, kateri so prisegali k lažnjivi misli, da bode Cerkvi paradiz zacvetel, če bo živela z lažnjivim prostomišljajštvom in zraven njega, se je pač med tem mnogo reči zgodilo, katere bi tudi najbolj priprostega njegove zmote rešiti zamogle. Naj bi pa vžiti zavžitek še ne zadostoval, posebno „močnim“ duhovom, se utegne pa še marsikaj zgoditi.

Kakor pa je bilo ranjenje najsvetejšega Serca na križu zadnje, kar je Gospod še na zemlji storiti mogel, da je pokazal svojo nezmerno darežljivost in ljubezen brez mere za blagor svojih; tako je tudi razodenje milostnih zakladov Jezusovega božjega Serca zadnje prizadevanje, katero je Gospod storil, da bi svet, ki je brez ljubezni in merzel kakor led, s plameni svoje ljubezni zopet vnel.

(Po Sendb.)

Bratovščine imamo Jezusovega najsvetejšega Serca, cerkve so se zidale in se zidajo Jezusovemu Sercu, skoraj po vsem svetu so se verniki po svojih škofih in mašnikih darovali najsvetejšemu Sercu! Išćimo tedaj pomoči, zavetja, pribežališča v tem Sercu proti grehu in antikristu!

*) Manning, „der Antichrist und die gegenwärtige Krisis des heiligen Stuhles“, p. 88.

Pervi pastirski list nekdanjega lavantinskega kn. škofa Franciška Kutnarja.

Franc Xaver

po milosti Božji Lavantinski škof ino Firšt.

Vsem vérnim Lavantinske škofije srečo ino žegen.

(Konec.)

Kakor véрни ino od zapoved božjih vneti podložniki bodite zvesti z' odkritim ino ljubeznivim sercam cesarju, svojimu nar višimu deželskimu poglavarju, jih po otroško spoštuváje. Bodite pokorni njih vkazam; pa tudi pravi od cesarja postavljeni gosposki, ne samo iz strahú, ampak za vesti del, po nauku svetiga apostelna Pavla, ki učí, de je gosposka po pravici postavljena naméstnica božja, ter velí: „Vsak človek bodi viši gosposki podložen; zakaj ni oblasti, razun od Bogá; ktira pa je, od Boga postavljena je. Kdor se torej gosposki zoperstavlja, se volji božji zoperstavi, ino sam sebi pogubjenje nakople. Pokorni jim morte torej biti ne samo za vstrahvanja del, ampak tudi za vesti del.“

Pa tudi vi, ki imate drugim zapovedovati, ne pozabite, de niste čez nje postavljeni, de bi po svoji divji volji jih gospodovali, ampak de ste le namestniki svetiga, nar ljubezniveji Boga per svojih podložnih. Po izgledi božjim morte torej ljubeznivo ino dobrovoljno nad njimi gospodovati; po svojim višim stani z' toljko lepšim izgledam bogaboječosti in vsake čednosti za rast njih časne sreče ino véčniga izveščanja skerbeti.

Vas, vi keršanski starši, opomnim z' svetim apostelnam Pavlam: Kojite (redite) svoje otroke, ki vam jih je Bog kakor nar dragši blago nedolžne ino skoz*) sv. kerst greha očišene izročil, katire bo tudi nekdo iz vaših rok téral, — izredite jih z' sveto ljubeznjo ino ljubeznivo ojstrostjo k' pobožnosti. Ne dražite jih z' nespametno terdóto k' jezi, ampak redite jih z' posvarjenjam v' strahi Gospodovim. Izredite jih po tistim nauki svete vére, po katerim so otroci staršam svojim pokorni zavolj Boga, katiriga namestniki so, de ne pozabijo zapovedi božje: Spoštuj svojiga očeta in mater svojo: katira je perva zapoved, ki obljubo imá, de ti bo dobro in boš dolgo živ na zemli.“ Vaš nar imenitnej oprávk bo naj svoje otroke od prvih nog v' strahu božjim rediti, jih zanikernosti, ki je mati vseh pregréh, razvád ino pohujšanja obvarvati. Pošiljajte jih pridno, kakor vam je zapovedano, k' keršanskim naukam ino v' šolo, ter jih z' svojim podučenjam ino poštenim zaderžanjam vnémajte po stezi Gospodovi hoditi, ino vselej storiti, kar je dobro ino prav.

Vi keršanski Gospodarji ino Gospodinje, imajte svoje podložne (družino) kakor božje otroke, ter jih k' pobožnosti ino čednosti z' ljubeznjo ravnajte. Dajajte jim pravico, ki jim gre, ino jim v' telesnih potrebah ljubeznivo postrezite, ino pomnite, kar sv.

*) Prepozicijo „skoz“, v prenesenem pomenu, se je rabila in se rabi med ljudstvom še po vsi Sloveniji, kakor tudi v drugih slov. narečjih. menda do malega, in zelo jo pogrešamo, odkar so jo nam ukradli — menda metelkovi, in jo hotli nadomestiti s prepozicijo „po“, ktera se mora pa ravno tako v prenesenem ter duhovnem pomenu rabiti, kakor „skoz.“ Ako bodemo Slovenci poslušali vsacega sitneža, poslednjič še ust ne bomo smeli več odpreti, tako nam bodo slovensčino v kambe djali.

apostel Pavl pravi: „Kdor za svoje ino zlasti za domače skerbi nima; je véro zatajil ino je huji od nevérnika.“

Pa tudi vi podložni, služité zvesto svojim prej postavljenim; vbogajte jih v' vsih pravičnih rečéh, ne le na oči, ljudém dopasti, ampak z' preprostim sercam iz strahu božjiga. Storite svoje dela kakor Gospodu, ne kakor ljudém, ter védite, de bote za to od Gospóda plačilo deleža (véčniga) prijeli, kakor služabniki Jezusa Kristusa.

Vsaki izmed nas, preljubi moji, strezi tistej službi, katiro mu je Bog odločil z' resnično vérnim sercam ino z' dobro vestjó, ker je Bog vsakimu ravno za to móč ino potrebne lastnosti dal. Prizadevajte si, moje preljube ovčice, de bote kristjanom podobni, ki se z' živo véro v' sveto voljo božjo podajo, kakor jih od svetiga Duha razsvetlen apostel Pavl popíše, rekoč: „Milost Gospoda našiga Jezusa Kristusa nas učí, de se odpovémo hudobiji ino bogaboječé živimo na tim sveti.“ Stanovitni bodite v' véri in po njenih naukih živite, ter se vstavljajte grehu ino vsimu gréšnimu napeljevanju; vsem hudobnim navadam; vadite se pa vsih čednost, ki so pregreham nasproti. Dajte vsakimu, kar mu gré, storite bližnimu to, kar po pameti sami želite, naj bi vam storil. Ino če v' vsim svojim djanji družiga ne jišete, kakor storiti vse k' večí božji časti, posvečovati ino hvaliti božje presveto ime, tako bote obogateli na svetih čednostih ino dobrih delih za véčnost.

Z' ljubezni polnim sercam vas kakor oče opominjam ino prosim, de po nauku apostelna za vse ljudi molite, posebno pa za tiste, ki imajo per vas kako službo, čast ino oblast. Molite za sveto rimsko katolško cérkuv, preljubo mater našo, naj jo Bog po vsem svéti v' lepim miri ino v' edinosti vére ohrani, čedalje bolj razšira, ter njej vse duhovske vojske ino težave veličastno premagati da. Molite tudi za našiga nar viši pastirja Gregorja XVI, naj jih Bog ohrani, obvarje ino poterdí, katerim so vse cérkve ino keršanske soseske izročene, de za nje v' visoki modrosti ino nepremaklivi zvestobi skerbijo. Prav pobožno molite za našega presvetliga cesarja Ferdinanda I, naj jih Bog z' svojo pomočjo vselej podpéra, mogočnih ino po obilnosti svojiga blagra srečnih storí, vsake nesreče ovarje, ter jim pomaga ljub mir stanovitno ohraniti. Molite za celo cesarsko famulijo, naj lepo raste do konca sveta, premagavši vse sovražnike, naj se z' hvaležnim sercam do Boga nje blagiga zavetja veselimo. — Molite za vso duhovsko ino deželsko gosposko, naj njo Bog razsvetli ino močno stori naravnati vse, kar je k' božji časti, k' vesolnimu miru, k' sreči ino zveličanju vsiga keršanstva.

Naj bi se besede tiga mojiga pastirskiga pisma vašiga serca ravno tak ljubeznivo prijelo, kakor iz serca vašiga viši pastirja izvirajo, ki vas v' resnici ljubi. Vsak dan povzdigam svoje serce ino roke k' Bogu, ter vas v' svoji molitvi na misli imam, naj si ravno še vsih ne poznám. Želim z' božjo pomočjo vas vse v' prihodno viditi, vas v' vaših cérkvah objiskati ino po svoji dolžnosti vse k' vašim izveščanju pripomoči; se pa tudi vaše žive vére, pokoršine ino pobožnosti oveseliti, ino si tak z' notranjo tolažbo težo svojiga pastirstva polajšati. — Bog naj te moje očetne besede, ki jih pišem vsem svojim ljubi in ovčicam, z' svojo posvečejočo gnado požegna (blagoslovi). Vsigamogočni Bog naj mene ino vse

moje pomagavce v' svoji sveti službi — kakor vse ude moje meni izročene čede v' edino pravi, samo izveličanski, rimsko katolški veri tako poterdi, de bo po tej živi véri vse naše življenje prava, Bogu dopadljiva služba, ki nas srečno v' véčno izveličanje božjih otrok popeljá!

Milost Gospoda našiga Jezusa Kristusa in ljubezn božja, pa deléžnost svetiga Duha bodi z' vami vsemi. Amen.

Per svetim Andreji v' Lavantinski dolini 19. sušca 1844.

Franč Xaver,
Lavantinski škof.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Adrijanopol, 2. aprila 1890. Preč. g. kanonik! Menda Vam kak nebeški poslanec naznanja, kdaj smo v skrajni in naj večí potrebi. O kako dobro nam je zopet došla Vaša misijonska miloščina 79 gld. 10 kr., ktere smo včera j prejele z naj večim veseljem (Nasledujejo besede zahvale.) Te dni sem prejela tudi 24 gld., ktere ste pred nekaj časom poslali po čč. oo. Kristusovega vstajenja. Hvala tisuč-tisučevkrati!

Z velikim veseljem naznanjam, da štiri naših ubogih „bugarkinj“ (bivših v razkolstvu) bodo ta teden opravile prvo sv. spoved, in da zdaj imamo vse katoliške. Bog daj, da bi bile stanovitne!

Četertega svečana smo zgubile našo ljubo sestro Antonijo (rojeno bulgarko); uzela jo je „influenca.“ Hvala Bogu! umerla je prav dobro pripravljena. — 23. sušca je ljubemu Bogu dopadlo, tudi našo naj boljši in naj pobožniši siroto k sebi vzeti. O kako mirna in zveličavna je bila vendar smert tega ljubega otroka!.. Umerla je vsled „influence.“ Ta bolezen v Adrijanopolu skoraj nikomur ni prizanesla. Res, ljubi Bog nas vse tepe. Zdaj imamo le eno sestro hudo bolno, kteri so zdravniki življenje že odpovedali.

Pri nas je zdaj že zelo vroče in vse v naj lepšem cvetju. Od mesca julija smo danes četertič imeli deževen dan. Snega ni bilo to zimo skoraj nič. Vendar je po vertih prav lepo, ker ljudje imajo tudi po hišah vodotoče, in tudi vode: Tundja, Marica in Arda tekó prav blizo mestu. — Zahvala. Prav vesela Aleluja!

Angela Pojè, prednica.

Vprašanja pri duhovskih poskušnjah v Terstu od 25. sveč. dalje: E theologia dogmatica: 1. Quomodo demonstramus, Ecclesiam divinitus accepisse potestatem independentem atque supremam sancienti per leges exteriorem disciplinam, cogendique fideles ad earum observationem, et coercendi salutaribus poenis devios et contumaces?

2. Ostendatur, cultum sacratissimi Cordis Iesu, prout ab Apostolica sede probatus est, atque in Ecclesia Catholica frequentari consuevit, pium esse, et ab omni superstitionis labe immunem.

3. Quibus argumentis probamus, matrimonium christianum esse unum et indissolubile, repellentes adversarios?

E theologia morali: 1. Quotupliciter potest sumi poenitentia? Quid poenitentia ut virtus, quid ut Sacramentum? Quenam est materia remota et proxima Sacramenti poenitentiae?

2. Quid et quotuplex est censura ecclesiastica? Quid est et quotuplex est excommunicatio? Iterum quid est et quotuplex est suspensio? Quid est et quotuplex est interdictum?

3. Quot et quae sunt virtutes cardinales? Detur definitio singularum.

E iure ecclesiastico: 1. Quibus dotibus praediti sint necesse est, qui ad beneficia curata aspirant tam respectu culturae intellectualis, quam respectu vitae conservationis?

Quenam sunt praecipua officia parochorum vel curatorum?

2. Data definitione impedimenti matrimonii exponatur tenor et ambitus impedimenti affinitatis.

Antonius matrimonium contraxit cum Anna, cum qua procreavit filium Ioannem; mortua Anna aliud init matrimonium cum Bertha vidua, quae ex anteriori matrimonio cum Antonio nunc defuncto habet filiam Franciscam. Quaeritur an inter Ioannem Franciscam existat impedimentum affinitatis?

3. Quinam sunt libri parochiales et quenam officia incumbunt parochis circa eos.

Ex homiletica: Exaretur homilia maior in pericopam Evang. Dominicae II. Quadragesimae (Matth. XVII). Exordium et epilogus per extensum, reliqua synoptice.

R. D. Petr. Franceschini, tentamine feliciter superato, ad sexennium adprobatus est.

Razgled po svetu.

Dopis med sv. Očetom Leonom XIII in nemškim cesarjem Viljemom v prid delavcev.

Oziroma na berlinski mednarodni posvèt v prid delavcev je nemški „Reichs- und Staatsanzeiger“ prinesel imeniten dopis med papežem in nemškim cesarjem. Cesar Viljem iz Berlina 8. sušca 1890 pisal Leonu XIII v Rim:

Prevzvišeni naj višji Pastir!

Lepi občutki, s kakoršnimi ste. Sveti Oče, vsaki čas skazovali svoj vpliv v prid ubozih in zapuščenih, mi dajejo upanje, da mednarodni posvèt (konferenca, pogovor), kteri se na moje povabilo snide 15. t. m. v Berlinu, bode zanimivost Vaše Svetosti nase obračal, in da bode Vaša Svetost sočutno spremljala obravnave, ktere merijo na zboljšanje delavskega stanú.

Iz tega ozira si štejem v dolžnost, Vaši Svetosti doposlati spored, kteri ima biti podlaga za delovanje omenjenih posvètovanj. Vspeh pa bi se posebno zljajšal, ako bi Sveti Oče človekoljubnemu početju, za ktero se Jaz prizadevam, Svojo blagodejno podporo podeliti blagovolili. Povabil sem toraj knezoškofa Bratislavskega, ki vé, da je ves prešinjen blazih misel Vaše Svetosti, da naj se kot Moj pooblaščenec posvèta vdeležuje.

Radostno se poprimem te prilike, da Vaši Svetosti obnovim zagotovljenje Svojega spoštovanja in Svoje osebne vdanosti.

Na to cesarsko pismo so Leon XIII odgovorili

Veličanstvo!

Zahvalo naznanjamo Vašemu Veličanstvu za pisanje, ki ga je Vaše Veličanstvo blagovolilo Nam

poslati, ter Našo zanimivost obračati na posvêt, ki se snide v Berlinu, da poišče pomočkov, kako bi se pomagalo delavskemu stanu.

Drago Nam je pred vsem, čestitati Vašemu Veličanstvu, ker ste se s toliko iskrenostjo poprijeli tako blage, resnega ozira tako vredne in vsemu svetu zanimive zadeve. Ta reč je tudi Nam pri sercu, in od Vašega Veličanstva pričeto delo se zлага z eno naših naj priserčniših željá. Že pred kaj časom, kakor se spominja Vaše Veličanstvo, smo naznanili Svoje misli o tej zadevi, in s Svojo besedo smo se tej reči v korist sklicevali na nauk katoliške Cerkve. Kakor njen poglavar smo ravnokar o novi priliki zopet ta nauk v spomin klicali. In v brambo koristi delavnega ljudstva smo vsim in vsakemu, tudi vladam ob enem, razložili dolžnosti in zapovedi, ki jih vežejo.

Čisto gotovo bode zedinjeno vladarsko djanje močno pomagalo, da se tako vroče zaželjeni namen doseže. Zedinjenje misel in postavodajstev bode vsaj v toliko, kolikor dopušča stanje krajev in dežel po njih razmerah, zamoglo to vprašanje prav zelo približati pravnemu in primérnemu rešenju. Tudi bodemo zamogli prav gorko podpirati vse posvetovanja, ki merijo na zboljšanje okoliščin delavskega stanú; tako na primer močém, starosti in spolu slehernega bolj primerno razdeljenje dela, — pokoj v dan Gospodov in sploh vse, kar je zmožno odverniti, da se delavec ne zlorabi kakor orodje za pródaj brez ozira na njegovo človeško vrednost, njegovo nrvnost in domače okoliščine.

Vaše Veličanstvo pa dobro pomni, da srečno rešenje tako težkega prašanja razun modrega posredvanja državne oblasti zahteva tudi mogočne verske dobrodelne cerkvine pomoči. Zares, verski občutek sam je zmožen, postavam zagotoviti ves vspéh, in evangelij je edini zakonik (postavška knjiga), v kateri so načela resnične pravice, nauki nasprotne ljubezni, ktera zedinja vse ljudi kakor otroke ravno tistega Očeta in ude ravno tiste družine. Vera tedaj bo delodajavca učila, v delavcu spoštovati človekovo čast in ž njim delati pravično in dostojno; delavcu pa bo v vést vsadila občutek dolžnosti in zvestobe, in delala ga bo nrvnega, tréznega in spoštljivega. Ravno ker je družbinstvo zanemarilo in zaverгло verska načela, se zdaj nahaja pretreseno v svojih temeljnih podlagah. Ta načela obuditi in jim zopet moč dati, to je edini pomoček, s katerim se more družbinstvo v svojih temeljnih podlagah zopet postaviti in mu zagotoviti mir, réd in vspéh. — Je pa ravno poslanje Cerkve, po vsem svetu ta načela in te nauke oznanovati, razširjati. Cerkvi gre torej velik in rodoviten vpljiv na rešenje socijalne naloge. Ta vpljiv smo Mi rabili in ga bomo še dalje, posebno v blagor delavskih stanov. Škofje in višji pastirji s pomočjo svojega duhovstva bodo enako delali po svojih zadevnih škofijah; in upamo, da ta blagovita cerkvena delavnost, ne le da ne bo zadevala na zopervanje pri civilnih oblastih, temveč da v prihodnje bode nahajala še pomoč in brambo. Porok Nam je za to po eni strani zanimanje, ktero vlade razodevajo pri tem resnem prašanji, in po drugi strani blagovoljni klic, do Nas ravnokar poslani od Vašega Veličanstva.

Zdaj pa naj priserčniše želimo, da bi delo tega posvétovanja doseglo prav blagovite vspéhe, ter naj

bi popolnoma zadostovalo splošnjemu pričakovanju. In pred končanjem tega pisanja, želimo izraziti še radost, ki smo jo občutili pri naznanilu, da Vaše Veličanstvo je k vdeleženju pri konferenci kot Svojega odposlanca povabilo Monsignora Kopp-a, knezoškofa bratislavskega. Gotovo se bode s tem znamenjem visokega zaupanja, ktero mu Vaše Veličanstvo skazuje pri tej priliki, čutil prav zelo počeščenega.

Iz Vatikana, 14. sušca 1890.

Leon XIII, papež I. r.

Rím. Kakošen blagoslov imajo spominki cerkvenih sovražnikov, kaže par primerljejev v Rimu. Že pred leti so plenivci sv. Cerkve sklenili, da hočejo kralju „poštenoviču“ — Viktor-Emanuelu postaviti spominik v Rimu na Kapitolu. Že so posejali sedem milijonov, pa še do temelja niso prišli! Sej ga tudi ni treba; če ga pa tudi kdaj postavijo, bo delo Nabuhodonoserjevo, kteremu se „Danielovci“ ne bodo nikoli poklanjali. — Tudi staremu zakletniku Maciniju so grabeži namenili spominik, za kterega je sardinski kralj Humbert podpisal sto tisuč frankov. Umberto je smel misliti, naj obljubim, sej bo tako javaljne kaj iz tega... Naj luciferju tudi po vsi zemlji postavijo spominke, njega samega in njegovih sužnjev s tem ne bodo rešili iz pekla, in ne zmanjšali terpljenja črnim dušam! Napuhnjeni prostomišljaški svet, je neumen in butast, kakor satan sam.

Samostanski rop. Pod tem naslovom piše solnograški cerkveni list: Ko so bili l. 1860 Piemončani bruhnili v Perudžjo, je vladni komisar Pepoli določil, da starodavni ondotni benediktinski samostan mora izmreti; berž ko ima manj kot 3 menihe, pride v last državi z vsim svojim premoženjem — čez 5 milijonov vrednosti. To je zdaj nastopilo, ko je opat umerl. Merlič je bil še gorak, že je bil vladni komisar v samostanu, ter je vse v imenu države v oblast vzal. Brezštevilni ubožni in bolniki so bili dozđaj oskerbljevani od samostana. To, se vé, zdaj odpade; torej veliko žalovanje po vsi Perudžji. Pa kaj praša ledeno-merzlo frajmavrarstvo za to? Še živa patra sta vlado zapravdala zarad tega samosilstva, ker vlada ni le vzela vsih l. 1860 pričujočih posestev, ampak tudi, kar je bilo med tem darovanega ali pa z delom kot osebna lastnina pridobljenega... Kaj pa bo rekel večni Sodnik, ki je zapovedal, da tat in ropar mora poverniti tudi zadnji vinar, ako hoče odpušćanje zadobiti?

Sv. Oče Leon XIII se pri vsi svoji starosti vedno pečajo z meddružbinskimi in narodno-gospodarskimi prašanji, kakoršne zdaj kipijo med občinstvom. Močno skerbijo, da bi se stan delavski zboljšal in zljajšal po postavni poti, kar se more doseči le s sodelanjem sv. Cerkve. Zato so sv. Oče duhovstvu že večkrat naročevali, da naj se skerbno pečá z globokejimi študijami socijalnih premišljevanj. Razodeli so veselje, da katoliški knezi in mašniki segajo v to reč in kerščanski narod podučujejo, kakor kardinal Maning, škof Kopp Bratislavška idr. Judovski listi pa se nad tem jezijo, njim je „hetzkaplan“, kdor na politiskem polji svoj glas povzdiguje.

Nemško. Ne le po Nemškem, ampak daleč po svetu je bilo te dni veliko šuma zarad odstopa ali odpušćenja Bismarka iz vsih mogočnih služb. Bila sta menda s cesarjem v tehtnih političnih in med-

družbinskih rečeh nasprotnih misel. Katoličani gotovo ne bodo za njim solz točili, ker bil je dolga leta njih najhujši nasprotnik. Pokazalo se je pa, da njegovo počenjanje zoper katol. Cerkev ni nič opravilo. Veselo znamenje je, da ravno ob času Bismarkovega odstopa se nemški cesar kaže tako prijaznega do papeža, do knezo-škofa Kopp-a. do delavskega stanú. Menda cesar spoznava, da Bismarkova politika ni bila prava. Kultusminister je v zbornici obljubil boljše postopanje do katoličanov in govori se tudi na Pruskem o zedinjevanji kerščanskih veroizpovedanj zoper prekucuhe in zoper brezvero.

Sicer se Bismark precej hudo kuja. Cesar mu je odmenil velika odlikovanja pri odstopu, pa Bismark ni nič sprejel in tudi njegova sinova sta zapustila državne službe. —

Mednarodni delavski posvèt se je bil pričel 15. sušca pod predsedstvom tergovinskega ministra Berlepša. Izvoljeni so bili trije odbori: za rudokopstvo, nedeljski pokoj, in za delo ženstva, mladine in otrok. Pri drugem odboru je bil predsednik knez in škof Kopp. Delajo si veliko upanja o tem shodu. Bog daj! 28. sušca se shod je doveršil.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec april (mal. traven).

a) Glavni namen:

Spomin na včlovečenje Kristusovo.

«(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

To je ljubezen naredila, pravi sv. Bernard; ljubezen je ta sklep modrosti iznašla ter vresničila v skrivnosti včlovečenja; ljubezen do nas ljudi, kajti zarad nas ljudi in zarad našega zveličanja se je to zgodilo. Se vé, da se kaže tudi v tem pred vsem božja slava in čast, ki se mora v resnici v vsakem njegovih del naj prvo razodevati. Ali slava in čast bi mu bila tudi ostala, ko bi nas bil v svoji jezi pogubil, slava in čast njegove pravičnosti; toda zarad nas ljudi in zarad našega zveličanja hotel je izvoliti to drugo pot ter čast, slavo, veličastvo razodeti v obilnosti in bogastvu svojega usmiljenja in svoje ljubezni.

In mi smo ljubezen, s katero nas Bog ljubi, spoznali in verujemo v njo (1. Jan. 4. 16). Vera v skrivnost včlovečenja, t. j., v Jezusa Kristusa, Sina živega Boga, ki je za nas človek postal, je temelj kerščanskega življenja. Da, še več; ker je Jezus Kristus človek postal za vse ljudi, da bi vse ljudi na sv. Križi odrešil in zveličal, je ta vera tudi središče vesoljne človeške družbe in zgodovine sploh; ta vera je vprašanje našega časa in vseh časov, vprašanje vprašanj.

Da bi se to vprašanje rešilo, moramo pred vsem moliti, da Gospod v nas pomnoži vero, ki jo imamo v skrivnost njegovega včlovečenja; ter potem nas vžgè v ljubezni, spominjajoč se na to dobroto. V vsakdanjem življenji naj se kaže vera v delih ljubezni, in če kerščansko živimo, tedaj bomo Jezusovemu Sercu poplačevali ljubezen, ki ga je napotila

k nam. Pridna vaja so pobožnosti Serca Jezusovega zlasti budi neprenehljiv spomin na skrivnost včlovečenja, ki obsega v sebi vso neskončno, božje-človeško ljubezen Jezusovega Serca. Tudi molitveno apostoljstvo ne pozna druge naloge, kakor da popolno vresniči naméne božjega Serca Jezusovega v njegovem včlovečenju.

Prosimo tedaj Gospoda, da nas po skrivnosti svojega včlovečenja reši vsega hudega; prosimo Očeta z besedami sv. Cerkve, „da vlije svojo milost v naša serca, da nas, ki smo po angeljevem oznanjenji spoznali včlovečenje Kristusa, njegovega Sina, njegovo terpljenje, njegov križ pripelje k veličastnemu vstajenju;“ molimo za popolno vresničenje namena včlovečenja z besedami Gospoda samega:

Pridi k nam tvoje kraljestvo!

b) Posebni nameni:

22. S. Adalbert. Česko, Poljsko, Ogersko. Nekerščanska narodaost, da se spremeni v kerščansko. Več velikih grešnikov.

23. S. Jurij. Pervoborilci za dobro stvar. Vojaki. Vojaške zadeve. Važne preskušnje.

24. S. Fidél Sigmariński. Duh zaničevanja sveta. Pridno obiskovanje službe božje — tudi ob delavnikih. Vseučilišni dijaki in pravniki.

25. S. Marka. Duh molitve. Odvernjenje nalezljivih bolezní. Zdravniki. Več ženinov in nevést: več zakonskih.

26. Marija D. dobrega sveta. Kerščanska modrost. Marijini vstavi. Več poslov in takih, ki so brez službe.

27. Varstvo sv. Jožefa. Pomnoženje češčenja sv. Jožefa. Zadruga pobožnih delavcev. Delavsko vprašanje.

28. S. Peter Kancij. Mladina, ktere vera in pravnost je v nevarnosti. Nova visoka šola v švicarskem Freiburgu.

29. S. Ditger. Južna Nemčija. Več redovniških občin in njih predniki. Društva rokodelskih pomočnikov in učencev.

30. S. Katarina Sijenska. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Pridigarji mesca majnika. Vse poslani, pa še ne uslišane zadeve. Mesca aprila umerli in pa oni udje molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine, ki bodo umerli mesca majnika.

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolehen duhoven za pomoč. — Sorodovina priporoča bolehnega sorodnika za ljubo zdravje. — Bolehen gosp. duhoven in dobrotnik naših dijakov, prav iskreno priporočen za ljubo zdravje. — Oče, v velikih stiskah, da bi mogel vredno ss. zakramente prejemati, priporoča sebe v bratovsko molitev, kakor tudi svojega sina na razpotji, da bi se vedil na pravo pot podati. — Neki g. bogoslovec v važni zadevi.

Zahvala in prošnja.

Več oseb, pred nekaj časom priporočenih za pristop k pravi veri, je zdaj na potu k temu, za kar se priserčno zahvaljuje N. lj. Gospej presv. Serca, in priporočene so ob enem prav živo še nadalje, da se to srečno doverši.

Listek za raznoterosti.

Dijaška miza — hudi davek! Za mesec sušec nam je za 113 mladenčev pobrala 177 gld. 88 kr. samo v ljudski kuhinji, drugod in za druge pa čez blizo 40 gld. Zdaj pa pritiska še šolnina, tista šolnina. Bog živi dobrotnike, Bog jim plačuj z vsestranskim blagoslovom!

Prelepa enciklika sv. Očeta o dolžnostih katoličanov je v današnjem listu dokončana. Kakor so lahko opazili blagi čitatelji, smo v začetku skušali dati le posnetek; toda ves pomen je tako jedernato in stisnjeno čverst, da se s samim posnetkom skoro ne dá kaj opraviti. Zato smo s posnemanja zlagoma prestopili na prestavo. Ker pa Vincencijeva družba želi nekatere stotine iztisov za svoje družbenike, toraj bomo skusili še enkrat predelati, kar je posnetka in kar bo moč, še bolj lahko in razumljivo vravnati za občinstvo, da se potem tako natisne za omenjeni namen. Ako pa bi se kje drugej že pripravljala taka za ljudstvo dobro razumljiva izdaja, pa prosimo, nam naznaniti, da se delo in trud prihrani. Vr.

V Terstu je 2. t. m. umerl prečast. gosp. Jan. e v. Dukič, kan. zlatomašnik itd., star 81 let. Bil je mašnik izgledno-lepega življenja. R. I. P.

V Rim so se 9. t. m. z dunajskimi romarji vred iz Terbiža odpeljali č. gg.: Andrej Karlin, Peter Bohinec in Jož. Meglič.

V Ameriko je zopet odpotovalo več Kranjcev; nekteri pa so bili prideržani in kaznovani, ker so se hotli vojaščini odtegniti, kakor se poroča „Slovincu“ z Dunaja. — Izeljevavci mnogokrat blezo tudi to okoliščino premalo prevdarijo, kako težko jim je v tujem svetu svoje verske dolžnosti spolnovati, večkrat celo nemogoče, n. pr. kar tiče božjo službo ob nedeljah in praznikih, prejemanje ss. zakramentov, kerščanska odgoja otrok itd. Pač je treba take reči dobro premisliti. Duša je in ostane vekomaj več kot telo, večnost čez vse več kot časnost.

Na Dunaju v predmestji Novem Lerchenfeldu je bil 8. t. m. zvečer vstal roparsk in tolovajsk hrup, ki ga je moralo vojaštvo ukrotiti, z razbijanjem in pokončavanjem imetja itd. Naj gledajo tisti, ki naj huje rujejo zoper vero, cerkev, očitni red itd., da ravno njih na zadnje naj huje ne zadene.

Zahvalnico prevzvišenemu gospodu knezu in škofu oziramo na prizadevanje za versko šolo pripravljaja ljubljanska dekanija in jo ima v kratkem izročiti, kakor se sliši iz zanesljivega vira.

Solnograški kn. nadškof Eder je že pred več tedni hudo zbolel, razpisane so očitne molitve zanj, in bojé se, da so mu ure štete.

Nedeljsko posvečevanje. Zdaj, ko se med katoličani in drugoverci po Nemškem, Angleškem in povsod toliko govori in dela za posvečevanje dne Gospodovega, se pa v odločno katoliškem glavnem mestu napoveduje politiški shod o taki uri dopoldne, ko so po cerkvah naj imenitniše službe Božje!

V Zemun-u (Zemljinu) bodo zidali veliko bolnišnico, ktero bo mesto izročilo usmiljenim sestram sv. Vinc. Pavljanskega. Poglavarstvo je že poterdilo dogovor, ki ga je mesto sklenilo s preč. g. Hoepergerjem v ta namen.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škotije: Iz Starega loga pri Kočevji 38 gld. — Iz Šmarije na Dolenjskem 20 gld. — Iz Šent-Jurja pri Šmariji 37 gld. — Iz Cirknice 37 gld. — Iz Šmartna pri Litiji 19 gld. 20 kr. — Z Blok 40 gld. — Z Vojskega 16 gld. 20 kr. — Iz Semiča 75 gld. — S Černega verha nad Idrijo 20 gld. — Iz Črnuč 24 gld. — Od sv. Katarine 20 gld. — M. Zupan 1 gld. — Iz Preserja 16 gld. — Z Dražgoš 17 gld. 50 kr. — Iz Zagradca 22 gld. 70 kr. — Iz Ribnice 34 gld. 70 kr.

Za dijaško mizo: Č. g. Fr. Onušič 4 gld. — G. Velkaverh 3 gld. — Fr. Stermok v Dražgošah 5 gld. „za pirhe in kolač pridn. dijakov.“ — Prelat pn. Andr. Čebašek 5 gld. — Msr. M. P. 10 gld. — Č. g. župnik M. Narobe 10 gld. in malo poprej 5 gld. — Č. g. župn. Lor. Krištofič 1 gld. — J. J. 1 gld. — Č. g. župnik M. Sajè 1 gld. „da bi molili za-me in se pridno učili!“ — Čast. g. župnik Fr. Vohinec 3 gld. — Č. g. župn. Fr. Dolinar 3 gld. — Neimenovan 2 gld. — Iz sp. Bernika 2 gld. „za pridne dijake.“

Za sv. Detinstvo: Po č. g. Fr. Onušiču 5 gld. — Čast. g. Fr. Perpar, župnik v Zagradcu, 10 gld. 40 kr. — Č. g. Alojzij Kumer, župnik na Berdu, 7 gld. 10 kr.

Za varhe Božjega groba: Fara Senožeče 1 gld. 80 kr. — Fara Štanga 1 gld. 50 kr. — S Kovora 1 gld. č. g. župn. L. Krištofič. — Iz Zagradca čast. g. župnik Fr. Perpar 4 gld. 39 kr. — Št. Rupert 5 gld. — Neimenovan 5 gld.

Za sv. Očeta: Iz Žuženberga 30 gld. (in za druge dobre namene 20 gld.)

Za družbo sv. Bonifacija: Neimen. 2 gld.

Za družbo sv. Leopolda: Neimen. 2 gld.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca v Weimaru. Neimenovan 4 gld.

Za razne misijone: Čast. g. župnik M. Narobe 5 gld.

Za amerikanski misijon: Č. g. župn. M. Narobe 1 gld. (in 1 gld. za afrik. mis.)

Za odkup zamurskih otrok: Gosp. Fr. Omejje 1 gld.

Za Marijanišče: Msr. M. P. 10 gld.

Za hišo katol. rokodelskih pomočnikov: Msr. M. P. 10 gld.

Za misijone v Bulgariji: Msr. M. P. 10 gld.

Za misijone v Macedoniji: Msr. M. P. 5 gld.

Za misijone na Jutrovem: Msr. M. P. 5 gld.